

Splošne vesti.

— Po stanovski zavednosti prednjači učiteljsko logaškega sreza. Ob priliki prejema plač po novem zakonu je darovalo že nad 85% svoj obulus Učiteljskemu domu v Ljubljani. Gotovo jim bodo sledili še ostali. Še je čas, da se spomnijo tudi drugi naših domov v Ljubljani in Mariboru.

— Moderni pouk v otroških vrtcih. Praktičen pouk in razstava v to svrhu se bo vršila na državnem ženskem učiteljskem v Ljubljani v dneih od 30. maja do 1. junija t. l. Pooblaščenici smo objavili, da priporočajo načelnik prosvetnega oddelka kraljevske uprave šolskim upravljavstvom, da dovolijo vsem otroškim vrtnicam, ki se bodo udeležile gornjega tečaja in praktičnega nastopa v zvezi s zahtev modernega otroškega vrtca v zvezi s predavanjem, tridnevni dopust. — Razstava bo odprta v nedeljo in ponedeljek od 8.—12. ure in 14.—18. ure ter je vabljen k nje ogledu tudi ostalo učiteljsvo in vsi oni, ki se zanimajo za stvar.

— **Tovariš Anton Farčnik** — osemdesetletnik. Na Teznu pri Mariboru praznuje v nedeljo 80letnico svojega rojstva zaslužni nekdanji polzelski šol. upravitelj g. Farčnik. Celih 36 let je vodil šolo na Polzeli, kamor je prišel po 10 letnem službovanju med Koroškimi Slovenci. S svojim dolgoletnim delovanjem si je stekel nebroj zaslug kot učitelj, vrtnar in čebelar ter si pridobil spoštovanje in ljubezen ljudstva. Med drugimi zaslugami naj omenim le razširjenje stare šole in postavitev novega šol. poslopja. Dolgo let se je moral boriti s tamkajšnje šulferajnske šole, ki jo je končno premagal. Kot narodno zaveden in značajan tovariš je užival povsod visok ugled. Saj je bil četrto stoletja zastopnik učiteljsva v okrajnem šol. svetu in skoro prav toliko časa predsednik savinjskega učiteljskega društva. Po 46letnem službovanju pa se je preselil kot upokojenec k svojemu zetu, tovarišu Tuškemu v Maribor. Vrlemu in še danes krepkemu in čilemu tovarišu jubilanu — naše iskrene čestitke!

— Vsa učiteljska društva UJU, poverjeništa Ljubljana naprošamo, da pravočasno in najkasneje do 5. junija t. l. izterjajo od svojega članstva vse zaostanke, vstevši mesec junij, in skupni znesek nakažejo glavni blagajni točno do določenega dne. Nobeno društvo ne sme izkazovati dolga za tekoče poslovno leto. Ob določenem terminu naj bodo tudi vse mesečne prijave na svojem mestu. Zadeva je nujna in prosim, da so vsa društva v tem slučaju točna. — Glavni blagajnik.

— Izpraznjene in razpoložljive učiteljske službe na osnovnih šolah Dravske banovine — podaljšanje roka. V objavi kraljevske banske uprave IV. No. 5696/45 z dne 25. aprila 1931. navedeni termin za vlaganje prošnje za razpisane učiteljske službe se v smislu naredbe ministrstva prosvete O. N. br. 23296 točka 8. z dne 31. III. 1931. podaljšuje do dne 10. junija 1931. Po tem roku se ne bodo sprejemale nobene prošnje več.

— **Preklic razpisa učiteljske službe v Ljubljani.** V predzadnji številki je objavljen razpis prostih učiteljskih služb, v katerem pa odpade razpisano mesto na 4. mest. deš. os-

novni šoli, ker je kr. ban. uprava razpis preklicala.

— Redni občni zbor Slovenske šolske Matice se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. v prostorih prve deške osnovne šole na Ledini v Ljubljani. Pričetek ob 10. uri predpoldne. Dnevni red: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev, 2. Volitev društvenega odbora in nadzorstva ter računskih pregledovalcev, 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi svoje člane Odbor.

— 2. seja za gospodinjstvo-nadaljevalno šolstvo se je vršila v Celju, dne 3. maja 1931. 1. O situaciji gosp.-nad. šol pri banski upravi je poročal gosp. referent prof. Krošl. 2. Sklepalo se je o počitniških tečajih za učitelje. 3. Določile so se teme predavanj, ki bi naj se obravnavale na sestanku občestva gosp.-nad. šol.

— Članom »Radovljiškega učiteljskega društva« sporočamo, da bi na zadnje zborovanje moral priti poverjenik tov. A. Skulj, ki pa je bil radi nadaljevanja seje banov. šol. odbora zadržan in se je brzojavno opravičil. Ker brzojavka predsedstvu ni bila dostavljena, kar je poverjeniču sedaj doznalo, je isto reklamiralo, da se dožene zadržek dostave.

— Stanovanje v Mariboru lahko dobi takoj 15. maja tovariš-upokojenec, ki se hoče naseliti v mestu 15 minut od Glavnega trga. Na razpolago 2 lepi sobi, kuhinja s pritliklami in 300 m² zelenjadnega vrta v novi vili za 600 Din (izjemoma za tovariše!). Informacije nujno: Studenci pri Mariboru, Slomškova ulica 23/1.

— Četrtninska vožnja za učiteljske tečaje Oblastnega odbora Podmlatka rdečega križa v Zagrebu. Oblastni odbor Podmlatka rdečega križa v Zagrebu javlja, da je ministrstvo saobračaja z odlokom od 28. aprila 1931. števil. 10.007 odobrilo četrtninsko vožnjo vsem udeležencem ferijalnega tečaja v Zagrebu in na Krku. Spisek sprejetih bo dostavljen ministrstvu saobračaja, da izda direkcijam potrebno navodilo. — Oblastni odbor Podmlatka rdečega križa. Predsednik: Dr. Josip Rasuhin v. r. Tajnik: Stjepan Zaninović v. r.

Pravilniki

k zakonu o narodnih šolah,
ki zadevajo vse zakonite zdravstvene predpise in predpise o maloletnikih izidejo v kratkem v založbi

UČITELJSKE TISKARNE.

Izdaja bo opremljena z obširnimi kazalom.

— Uprava Kmetijske Matice je na splošno željo svojih gg. poverjenikov podaljšala nabiralni rok do 30. junija 1931., na kar opozarjamo p. n. učiteljsvo.

— Uredništvo »Učiteljskega tovariša« potrebuje »Uradni list« od 29. marca 1930., št. 44., let. I., od 23. aprila 1930., št. 53., let. I.; »Uradni list« letnik XI., števil. 109. od 31. okt. 1929. One, ki navedene številke »Uradnega lista« lahko odstopijo uredništvu, prosimo, da ga pošljejo na uredništvo in javijo ceno, za katero ga odstopajo.

Učiteljski pravnik.

— § Učiteljice ženskih ročnih del. Na naše vprašanje priobčujemo priloženi obrazec prošnje: Predmet: N. N., učiteljica ženskih ročnih del v, prošnja za določitev zvanja.

Ministrstvu prosvete O. N.

v Beogradu.

Podpisana N. N., stalna učiteljica ženskih ročnih del III/... skupine v, prosim ministrstvo prosvete, naj mi blagovoli določiti zvanje in položaj na osnovi § 347. uradniškega zakona z dne 31. III. 1931. Potek mojega dosedanjega službovanja je razviden iz priloženih dokumentov. Priloge: Izpričevalo usposobljenja, Dekret o postavitvi, Dekret o zadnjem napredovanju. Izvod iz Uslužb. lista.

V, dne

Naša gospodarska organizacija.

— g Učiteljski dom v Ljubljani, Tov. Kocijančič Ivan iz Ljubljane podaril 50 Din, Učiteljska gospodarska poslovalnica v Mariboru je poslala delež čistega dobička 2370 Din, tov. Plavšak Robert, iz Trbovelj Din 100, okrajno učiteljsko društvo v Logatcu Din 400 kot prispevek društvenih članov, tov. Pristov Martin iz Borovnice Din 30. Učiteljsvo deške osnovne šole v Hrastniku je darovalo Din 120. Vsem darovalcem najlepša zahvala! Društva, posamezniki, posnemajte! — Jos. Kopal, blagajnik.

Učiteljski pevski zbor UJU.

— Počitniški pevski tečaj se bo vršil od 2. do 10. julija v Ljubljani. Drugih prireditelj tekom počitnic ne bo. Prosim vse, da si na podlagi tega obvestila uredijo čas počitnic.

Odbor.

Stanovska organizacija UJU iz društev:

Vabila:

— LJUBLJANSKO UČITEJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v sredo dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer na šentjakovski osnovni šoli z običajnim dnevnim redom in poročilom o dunajskem obrtno-nadaljevalnem šolstvu. — Odbor.

— UČITELJSTVU LITIJSKEGA SREZA. Izredno zborovanje celokupnega sreza se vrši 6. junija t. l. v Šmartnem pri Litiji na tamošnji šoli s sledečim redom: 1. Od 9. do 10. ure redno društveno zborovanje z običajnim dnevnim redom. 2. Ob 11. uri otvoritev slavnostnega zborovanja. 3. Ob 11.30. uri skupno kosilo v gostilni g. Robavska. Vsak udeleženec naj se javi vsaj par dni prej za kosilo šol. upravljavstvu v Šmartnem. 4. Popoldne pežizlet v okolico.

Glede slavnostnega dela zborovanja sledi na vsako šolo okrožnica, katera, prosimo, da se nujno izvede.

jemo: Domači Afričani vojaki so tudi pri paradah — bos!

Torej ni z unifikacijo — nič!

Verjamemo, da so, in da so tudi lahko Nemci v pedagogiki mnogo pred nami. In Avstrijci, zlasti pa Dunajčani, tudi. Vzrokov pač ni treba posebej navajati: so mnogomilijonski narodi, ki imajo za seboj vse kaj lepše dneve, kakor mi. Medtem ko postavljajo oni že nadstropja, utrjujemo mi šele temelje.

O inozemskih pedagoških pridobitvah smo se že mnogi prepričali po zaslugi naše agilne pedagoške stanice, mariborske Pedagoške centrale. Več ekskurzij slovenskega učiteljsva je šlo že na osemdnevne ogledne novejših dunajskih vzgojnih in šolskih prizadevanj. Nič ne more zanikati, da nima Dunaj resne volje in sredstev, da si nadene ime: pedagoška Meka. Saj ima dunajsko šolstvo v svoji generalštabni palači na Burgingu osebnosti, ki so prav tako zmogni šolniki — reformatorji, kakor so odlični prepričevalci za svoje visoke ideje. Kdor je užival mamljive melodije ob globokih izvajanjih dunajskega prosvetnega prezidenta g. Glöckla, ali pa njegovih sobojevnikov — graditeljev dunajskega šolstva: Fadrusa, Spiela, Linkerja, Šteiskala, Rotheja in drugih, bo uvidel, da so med vodniki vzgojiteljev tudi Dunajčani. Skupine našega učiteljsva so odhajale preko Semmeringa le, da si uteše svojo ježo po nabrazbi in da spoznajo, kaj počenjajo v učilnicah naši severni sosedje.

Beležim in vem, da je to prepričanje tudi ostalih — kdor pa bi trdil kaj nasprotnega, dela to iz nepoznanja ali pa iz krivičnosti: naše šolstvo ni več na spodnjih klinih sodobne lestve! Ste videli drobno razstavno tiste dni v mali stranski dvorani Uniona? Ne vem, prav za prav vem, da ni zadnja beogradska šolska razstava, ki jo je v lanskem avgustu priredilo UJU, prav nič zaostajala za to: divili smo se takrat mogočnemu razmahu v jugoslovenskih učilnicah. Naj dokaže zopet to tudi letošnja šolska razstava Dravske banovine!

— (Ko tole zapisujem, čitam časopisno poročilo o zanimivem zborovanju Slomškove

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v sem-ljepljivem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Silke z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krulčinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesil na sid. — Poleg tega, da so to lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20496/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nadite otrokom pri nazornem pouku učitek spoznavanja prirodnih lepote našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosego ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Okrbo šol v Dravski banovini vrši samo! Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Poročila:

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. marca v Ptuj.

Situacijsko poročilo poda tov. Šestan. Število učiteljsva v okraju 165, število članstva 143, število udeležencev pri zborovanju 87, t. j. 60%.

Kljub slabemu vremenu in slabim potom je prišlo na zborovanje lepo število tovarišev in tovarišic.

Tov. predsednik vse prav prisrčno pozdravi, zlasti one, ki so na novo vstopili v društvo. Nato pa takoj preide na svoje poročilo.

Tudi odbor ptujškega učiteljskega društva je težko občutil pavšalne očitke, ki so se iznesli na banovinski seji dne 24. januarja napram učiteljstvu. Zaradi tega je v seji pozval poverjeničstvo, da v zadevi stori svojo dolžnost.

Tov. predsednik je nadalje poročal, kako je nastala Spomenica, kake posledice je izzvala in, da naj bodo te posledice učiteljsvemu memento. Samo naj izčisti svoje vrste, samo naj napravi red v njih. V vsakem stanu, ni nobenega, ki bi bil izvzet, so dobri in slabi pripadniki. Tudi v naših vrstah so taki; vendar se lahko reče, da so oni, ki bi zaslužili očitke, iznešene na banovinski seji, v veliki, veliki manjšini.

Slovensko učiteljsvo ni ostalo osamljeno. Solidarizirala se je z njim centrala v Beogradu, uradniške organizacije in ženska udruženja.

Laskava je izjava starega Sokola iz stare predvojne dobe: Sokol živi in pade z učiteljsvov.

družbe o velikonočnih počitnicah, kjer so vzeli v pretres švicarsko šolstvo.

Pa naj vstanejo še nekateri in trde: »... učiteljsvo ne dela nič!« Mimogrede sem se domislil, da poznamo že tudi visoko stopinjo šolstva najsevernejših Evropevcov, ki nam ga je podala po svojih osebnih vtisih tov. Bračičeva).

Kakor razgibani polipi segamo na vse strani, da spoznamo šolo in napredek po ostalih državah. Pa me boli nekaj:

Takoj pozabljamo v tem vihrem delu in neumarnem iskanju našo češkoslovaško posestrimo. V sokolskem oziru je brat Čehoslovak naš vzornik, pravkar imamo podpisano gospodarsko in trgovinsko konvencijo, ki naj utrdi tudi praktične temelje med obema slovanskima državama. V šolskem pogledu pa nič ali pa vsaj premalo poznamo njih učne in vzgojne naprave in organizacijo. Pa so Čehoslovaki med prvimi prosvitljenimi narodi in nosijo njih šolska poslopja in tehtne napise, kakor je oni, ki sem ga čital na šoli v plzenskem predmestju: »Šola je temelj življenja«.

Na zadnji koncertni turneji UPZ smo zaradi prezaposlenosti premalo proniknili v duh, ki veje po češkoslovaških učilnicah, zaslužili pa smo, da je prosveta naroda Komejskyjeva na visoki, vzorni višini.

Predlagam: oplodimo našo jugoslovensko šolo s pridobitvami praških in ostalih češkoslovaških prosvetnih šolskih delavnic. Odrpimo naše učilnice duhu bratskega severa. V tem našem prizadevanju — o tem sem prepričan! — bomo našli na podporo vseposodi; saj imamo Lige pri nas na gori; podpiri pa nas bo s svojega visokega, vplivnega položaja gotovo tudi novi jugoslovenski poslanik v Pragi g. minister dr. Kra-mar. Zatorej: naša prva pot odslej v ČSR!

In potem?

Še vedno budno pozornost za kulturne pridobitve vsega ostalega človečanstva. Čas pa je že, da se zedinimo in izkristaliziramo našo narodno, jugoslovensko pedagogiko; — šolo, ki bo ustrezala pogojem in zahtevam našega naroda, vzgojo in pouk, ki naj nosi temelje v 6. januarju; torej na idejah, ob katerih se je znašlo jugoslovensko učiteljsvo že davno pred tem dnevom.

LISTEK

JOZE ŽUPANČIČ:

V 23. vrsti, levo, na sedežu št. 7.

Prostor: Unionska dvorana v Ljubljani, od 30. marca do 1. aprila 1931.

Misli skromnega poslušalca pred, med in po predavanjih.

Kakor v Mekò poslušat sveto besedo, tako je hitelo učiteljsvo UJU iz vseh kotičkov naše banovine, tudi iz najbolj skritih, najbolj oddaljenih. Tudi oni iz Belokrajine niso zaostali — iz Savske banovine.

Kolikor sem opazil je »klapala« vsa organizacija dobro, odzvaljivo, pohvalno. Sto stvari je treba ob sličnih dnevih urediti. In naši prireditelji pov. UJU! Na vse so mislili: »Šolarji« so dobili svoj kos kruha in posteljico, kakor smo izvedeli iz dnevnikov in posteljice, saj so bili deležni vse naše pozornosti in gostoljubnosti; pohiteli so na Bled, v Bohinj — za prijetno bivanje sploh v vsem preskrbljeno!

— O, so, so idealisti! Ti-le naši učitelji. Meni zvečer eden izmed moje večerne družbe.

— Mu drugi obzirno oporeka: »Saj imajo tudi drugi stanovi svoja stanovska zborovanja s strokovnimi predavanji.«

— »Zelo — ga preseka prejšnji.« Ampak drugi: kakor zdravnik, zobozdravnik ti imajo ob sličnih tečajev predvsem materialne koristi. Pridobe večjo prakso, zato se jim pa zviša krog pacientov — in konec: uspeh se pokaže v — žepu. Učitelj pa nima ob sličnih tečajev prav nikakih gnotnih koristi. Edino kar je: zadosti svoji želji po napredku, spopolnitvi strokovnega znanja

« . . . Ki si ga mi pridobivamo v tečajih ob povračilu potnih stroškov, ter ob dnevnih, mu je vpadel v besedo prijatelj v uniformi.

— »Učitelj je bil in je idealist tudi v najhujših časih«

Jaz pa sem molčal in poslušal.

Bog obvaril! Nikakor ne bi tega hotel, da bi me kdo razumel narobe: tako, kakor, da sem proti sličnim predavanjem, morda zgolj iz vzroka, ker so nemška. Nočem tega, ker mislim drugače, in vem, da tudi drugi moji stanovski tovariši. Na vsakem predavanju kaj pridobiš. V tem primeru so bili predavatelji ugledni pedagogi; organizatorji in vneti borci za svoje ideje, duhaprisotni debaterji, ki so odgovarjali na stavljenja vprašanja kar z mesta, fino, stvarno, tehtno in prepričevalno. Zares: za poslušalce — naslada.

Nekaj pa moram podčrtati. Vse te stvari, ki smo jih poslušali za veliko, veliko večino niso bila — odkritja, neznanne ideje, španske vasi. Domalega (menda nisem rekel preveč), ali pa vsaj mnogo poznamo že z naših društvenih zborovanj iz domačih in tujih revij, knjig in listov, o tem piše naš »Popotnik«, pišejo knjige »Šolske Matice«, razpravljamo na domačih konferencah in doživljamo v naših razredih.

Pa vendar je za mnoge, ki že sedaj dela tako v svojem razredu, tako predavanje tudi prav in nekaj vredno, saj ve, da delajo tudi drugi tako. Izpoved drugih nas pač potrdi, da smo na skupni poti. Jaz sem hvaležen tako aranžerjem kakor tudi vsem trem gospodom za zanimive in poučne tri dni; kako je bilo, je pa »Učiteljski Tovariš« že itak poročal, izčrpno poročilo prinese tudi »Popotnik«.

V ostalem pa ni nevažno tole: Ali naj bi res pouk in vzgojo prirojili po enih in enakih vzorcih za ves kontinent ali celo »planet«? Mislite, da bi to šlo? Saj se naše prilike dokaj razlikujejo od nemških in je naše dete dokaj drugačno od onega na severu.

Kako bo izdelal vsem ljudem dušo po istem vzorcu, če jim ne moreš niti telesa; kaj še: niti obleke! Kar mimogrede povem tole:

Zadnjič sem gledal v neki inozemski ilustraciji serijo slik o raznih vojaških zadevah. Bojne opreme v posameznih predelih sveta. Angliži so po vsem svetu sijajno organizirani: precizne puške, imajo praktične varnostne čelade, obleke iz prima »angleškega« blaga . . . po vseh kontinentih, koder ima besedo London. Ampak poznajo za Afriko kljub čeladam in angleškemu »štofu« tudi iz-

Vsa društva, bodisi gospodarskega, prosvetnega ali karitativnega značaja, štejejo učiteljsko med svoje delavne člane.

V debato so posegali: tov. Musek, Šterk, Jančič, Jurančič, Jarc, Kanclerjeva, Predan Zvonko.

Sad debate sta bila ta-le predloga:
Tov. Šterk predlaga: Soglašamo v celoti s Spomenico poverjeništvu UJU Ljubljana glede napada na naš stan, ter podajamo soglasno zaupnico tov. predsedniku, ki je Spomenico sopodpisal in tudi poverjeništvu, ki je Spomenico objavilo.

Predlog je bil soglasno sprejet.
Predlog tov. Jančiča je pa ta-le:

1. Glede notranje resnične konsolidacije države in prekretnosti naroda za državno edinstvo se smatra učiteljsko za najvažnejši faktor, ki bi ga morala država v prvi vrsti za vojaštvom upoštevati. Učiteljsko hoče krepko vzgojo k državnemu edinstvu in krepko državo ter prenehanje vseh strankarskih vplivov.

2. Hoče pošteno in dobro učiteljsko. Slabe naj požene oblast.

3. Sodelovanje na zgraditvi države vseh stanov, zlasti duhovnikov.

4. Državno zaščito za državno delo.

5. Preprečenje gonje proti stanu, ki je danes zgodovinsko potreben.

6. Hočemo, da je poleg vere ljudstvu sveta tudi šola in da je naše delo namenjeno predvsem šoli, šele potem drugim svrham.

7. Ako vršimo izvenšolsko delo, naj bo naš gnotni položaj tak, da bomo imeli ugled in, da bomo delo res lahko vršili.

8. Statistike naj se uporabljajo za interno uporabo stanu.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Odobri se nadalje sklep odbora, da se plača prispevek za Dački dom v Beogradu iz društvene blagajne.

Glede izhajanja »Prosvete« kot priloge »Učit. Tovarišu« iznese tov. Šterk predlog odbora, ki slove: »Učiteljski Tovariš« naj izhaja tako kot sedaj. Članki »Prosvete« naj se objavljajo v »Učit. Tovarišu«, da istega poizve. Daljši članki naj se pa ponatiskujejo v »Popotniku«.

Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet. Govorilo se je tudi o Učiteljski gospodarski poslovalnici. Ker se članstvo ni moglo zediniti, da li naj preneha ali nadalje posluje, se je sklenilo, da se vprašanje poslovalnice dene z dnevnega reda do prihodnjega zborovanja. Tedaj se naprosi tov. Hrena, da zadevo članstvu pojasni.

Nato je razložil g. glavar dr. Bratina, kako naj navzročni pri popisu stanovništva postopajo.

Predavanje tov. Kafol Ljudmile o računstvu v treh nižjih razredih odpade zaradi pičlega časa.

Pač pa nam tov. Čokl govori o nastopu službe. Službo nastopajoči tovariši in tovarišice so dobili marsikaj lep napotek, pa tudi upraviteljem je tovariš referent pokazal, kako naj bodo, da bo mir in tovarišstvo na šoli.

Slučajnosti: Tov. Šterk prosil one, ki še niso člani društva Učiteljska samopomoč, da pristopijo. Tov. Kanclerjeva bi rada pobrala članarina za Jug. Matico.

Prihodnje zborovanje bo meseca maja v Ptuj. Meseca junija pa napravi društvo izlet v okolico. Dneve zborovanja določi odbor. D. Šestan, t. č. preds. V. Kaukler, t. č. tajnica.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KORNJIŠKI SREZ (je zborovalo 4. marca v Kornjicah. Po dognanih podatkih za statistiko so se obravnavali dopisi. Društvo se pridružuje predlogu tov. Šijanica glede pouka ženskih ročnih del. 5 dinarski članski prispevek se je likvidiral. Sklene se, da naj bo društvo redno zastopano na sejah širjega sosvetja. S sklepi poverjeništvu glede »Spomenice« so vsi zborovalci solidarni ter jih s priznanjem odobrujejo. Za prosvetna referenta se določita tov. Solar (Loče) in Nagodetova (Prihova). Tov. Mravljakova je na podlagi svoje prakse zanimivo predavala o spisnih vajah na nižji stopnji, osobito v 1. šolskem letu, tov. Režabkova pa je dopolnila referat s svojimi izkušnjami v 3. šolskem letu. Referentinja sta želi ob čitanju presrečnih otroških spisov obilo priznanja. Nato je podal informativno poročilo o UGP tov. delegat iz Maribora.

Prihodnje zborovanje bo 7. maja na šoli v Zrečah s početkom ob 9. uri. Hospitacija pod vodstvom tov. sreskega šolskega nadzornika, ostali vzpored običajen. Posebna vabila se ne bodo poslala šolam.

Schell H., l. r., preds. Pavlič Ivo, l. r., tajnik.

—k »Napredak« 1. in 2. zvezek. Vsebina: Davorin Trstenjak, povodom desete godišnjice njegove smrti. Antun Tunkl, O pedagoškoj obuci budućih učitelja, piše Zvonimir Köhler. Podatke o neobjavljenim nastavnim predmetima. Mijo Filajdič. Historijski razvoj nastave u rednome radu. Marijan Markovac itd. Cena letno 70 Din. Administracija »Napredka«. Zagreb, Masarykova (Marovska) ul. 28.

Posolila daje, petletna, državnim in samoupravnim uradnikom in upokojencem z najmanj desetletnim službovanjem, na podlagi njih plače ali pokojnine in zavarovalne življenske police, BEOGRADSKA ZADRUGA, banka in zavarovalnica — zastopstvo »TEHNA«, družba z o. z. — Ljubljana, Mestni trg 25/L. Telefon 25-80.

Začasni pravilnik o polaganju praktičnega učiteljskega izpita.

Pravica do polaganja.

Cl. 1. Pravico do polaganja praktičnega učiteljskega izpita dobi začasni učitelj po 20mesečni službi. Dopusti, navadni in bolezenski, ki so daljši od dveh mesecev, in pa velike šolske počitnice, niso vračunani v tej 20mesečni učiteljski službi. Učitelj, ki ima skupaj tri slabe letne ocene, ali zapored dve slabi oceni, ne more polagati praktičnega izpita in bo odpuščen iz službe. — Vsak učitelj mora napraviti praktični izpit v roku štirih let; v ta rok pa se ne vračunava vojaško službovanje in tudi ne bolovanje ali drugi dopusti, ki trajajo nad šest mesecev.

Termin za izpite.

Cl. 2. Praktični učiteljski izpit se more polagati v času od 1. oktobra do 15. maja pred strokovno komisijo na državnih učiteljskih in naslednjih mestih: za Dravsko banovino v Ljubljani in Mariboru, (V naslednjem so naštetja mesta za druge banovine). Vsaka izpitna komisija ima svoj posebni delovodnik, arhiv in pečat. Sekretar učiteljskega izpita je poslovodja izpitnega odbora. Minister prosvete more po potrebi določiti tudi več izpitnih odborov za isto učiteljsko. V tem slučaju se smejo postaviti za člane komisije in gimnazijski profesorji.

Prijava k izpitu.

Cl. 3. Kandidati se prijavljajo k izpitu s prošnjo na upravo dotičnega učiteljskega preko sreskega načelnika, ta pa jih dostavlja preko banske uprave. Prošnji priloge kandidati kratak opis svojega življenja, diplomu o dovršenem učiteljskem izpitu zrelciti in pa uverenje o službenih letnih ocenah. To uverenje jim izda banska uprava. Kandidati morajo priložiti prošnji tudi uverenje o državljanstvu Jugoslavije, ki jim ga izda pristojna politična oblast. Dan izpita odreja direktor učiteljskega.

Komisija.

Cl. 4. Izpitna komisija sestoji vedno iz: direktorja učiteljskega, nastavnika pedagogike, nastavnika srbskohrvatsko-slovenskega jezika in književnosti, nastavnika narodne zgodovine, nastavnika zemljepisa Jugoslavije in enega nastavnika vadike. Ako je na šoli več nastavnikov za isti predmet, jih določa — kakor tudi nastavnika vadike — direktor učiteljskega po vrsti. Ta razpored pravi direktor v početku šolskega leta in ta se ne menja v tem šolskem letu.

Pismeni izpit.

Cl. 5. Izpit sestoji iz teoretičnega (pismenega in ustnega) in praktičnega izpita.

Cl. 6. Pismeni izpit se polaga iz pedagoške skupine predmetov in državnega jezika s književnostjo, in sicer pred komisijo, ki daje po eno temo za vsak predmet. Ta izpit traja največ po pet ur za vsak predmet.

Cl. 7. A) Naloge za pismeni praktični izpit se drže tajno in se objavljajo kandidatom tik pred početkom izpita, in sicer samo za tisti predmet, iz katerega se dela ta dan izpit. Vsaka prekršitev te prepovedi, se smatra in kaznuje kot zloraba dolžnosti. (Cl. 91. uradn. zakona.)

b) Neposredno pred objavo pismene naloge naznani predsednik izpitnega odbora kandidatom odredbe pod točko c) tega člena in jih opozori na posledice, katerim bi se izpostavili, če bi se pregrešili proti tem odredbam. Izvršitev te naredbe se postavi v zapisnik. (Cl. 9.)

c) Vsi kandidati polagajo pismeni izpit skupno, a pod nepretrganim nadzorom dotičnega nastavnika in še najmanj enega člana izpitnega odbora. Poleg te dvojice vodi nadzor, kadarkoli je le mogoče, nad pismenimi izpiti kandidatov tudi direktor ali njegov namestnik.

d) Za pismene izpite se dajejo vsem kandidatom iste naloge. Nadzorovalci morajo paziti, da izdeluje vsak kandidat svojo nalogo sam brez vsake druge pomoči in da se pri tem delu ne poslužuje nobenih prepovedanih sredstev; da ne moti drugih z vprašanji, šepetanjem ali izposojevanjem knjig in da nikakor ne gleda v tuje naloge.

Kandidat, ki se ne ravna po tem, se najprej imenoma opomni in tak slučaj se zabeleži v zapisnik. V ponovnem takim slučaju izgubi pravico do polaganja praktičnega učiteljskega izpita za eno leto. Istotako izgubi pravico do nadaljnega polaganja izpita oni kandidat, pri katerem bi se pri izpitu samem ali pa potem nepobitno dognalo, da se je posluževal nedovoljenih sredstev ali da je prepisal tujo nalogo. O tem odločuje izpitni odbor na predlog predmetnega ali nadzornega nastavnika. Ako bi kandidat prekinil svoje pismeno delo, ali bi brez dovoljenja zapustil sobo, izgubi istotako pravico do nadaljnega polaganja izpita.

Cl. 8. Naloge se pišejo samo dopolne. b) Vsak kandidat izroči svoj izdelek enemu izmed nadzorovalnih nastavnikov brž, ko ga dovrši, in sicer koncept in prepis obena, ta pa jih prešije ter overava vsake pol pole z vlažnim šolskim žigom in svojim podpisom. — c) Ako ne more dovršiti prepisa, odda kandidat samo koncept; ako pa tudi tega ni mogel do določenega časa dovršiti, izroči toliko, kolikor je pač mogel izdelati. d) Vse izdelke v konceptu in prepisu piše kandidat čisto in razločno na polovico preganjene pole, da morejo potem nastavniki napisati na strani svoje po pravke in beležke.

Cl. 9. a) O vsakem pismenem izpitu vodijo nadzorniki izmenoma zapisnik, v katerega napišejo vse, kar je važnejše in kar bi bilo treba omeniti za čas izpita. V ta zapisnik se vpiše: 1. tekst naloge; 2. točni čas začetka izpita; 3. imena nadzorovalnih nastavnikov in v katerem času so nadzorovali; 4. kdaj so kandidati dovršili delo, kaj so oddali in na koliko polah in 5. kateri kandidat je bil opominjan zaradi uporabe nedovoljenih sredstev. — Ta zapisnik podpisajo predmetni in nadzorovalni nastavniki. b) Pismeni izdelki se hranijo v šolskem arhivu deset let.

Ocenjevanje pismenega izpita.

Cl. 10. Izdelke kandidatov pri pismenem izpitu mora natančno pregledati in popraviti predmetni nastavniki in postaviti na strani svojo na kratko

razloženo oceno. Poleg tega morata in dva člana izpitnega odbora pregledati vse pismene izdelke kandidatov in s svojim podpisom potrditi, ali se s predlagano oceno soglašata ali ne; v zadnjem slučaju morata na kratko utemeljiti svoje mišljenje. Pri pregledovanju vseh izdelkov je treba še paziti tudi na srbskohrvatskoslovenski jezik.

Cl. 11. a) Predmetni nastavniki in pregledovalci beležita na pregledanih izdelkih svoje ocene v naslednjih stopnjah: nezadostno (1), slabo (2), dobro (3), prav dobro (4) in odlično (5). Nedoločne ocene (dosti dobro, 3 in 3) se ne smejo dajati niti predlagati. Končno oceno daje izpitni odbor z večino glasov. — b) Ocene kandidatov pri pismenem izpitu se vpišejo s številkami v zapisnik o praktičnih učiteljskih izpiti.

Ustni izpit.

Cl. 12. Ustni izpit polagajo kandidati, ki so dobili pri pismenem izpitu iz obeh predmetov najmanj oceno dobro. Ta izpit se polaga iz državnega jezika s književnostjo, narodne zgodovine, zemljepisa Jugoslavije in šolske administracije, poznavanjem vsega zakonodajstva, ki se nanaša na narodne šole. Pri ustnem izpitu izprašuje administracija in zakonodajstvo predsednik komisije. Ta izpit traja 35—40 minut. Iz ostalih predmetov izprašujejo strokovni nastavniki, a izpit iz vsakega predmeta traja po 30 (trideset) minut.

Cl. 13. a) Pri ustnem praktičnem učiteljskem izpitu morajo biti vsi člani izpitnega odbora. — b) Nastavniki sme povedati kandidatu samo ono, kar je neobhodno potrebno za pravilno razumevanje vprašanja. Sicer se mora pustiti kandidatu svoboda, da odgovarja na potegnjeno vprašanje samostojno in da pokaže svoje znanje brez nastavnikove pomoči. Razen nastavnika sme le še predsednik izpitnega odbora staviti kandidatu pomožna vprašanja. — c) Predsednik odbora sme po svoji razsodnosti skrajšati ali podaljšati izpraševanje kandidatov, toda ne več kot po 5 minut za vsak predmet.

Cl. 14. a) O vsakem ustnem praktičnem učiteljskem izpitu se vodi zapisnik, v katerega se na kratko zabeleži, kateri kandidati so bili izpršani in kakšna vprašanja so dobili. Po končanih ustnih izpiti za vsako skupino kandidatov podpisajo ta zapisnik vsi člani izpitnega odbora. — b) Kateri kandidati bodo izpršani dopolne in kateri popoldne, se naznani neposredno pred početkom ustnega izpita. — c) Izpraševanje se vrši po predmetih, toda tako, da se kandidati, določeni za eno polovico dneva, izprašajo iz vseh predmetov. — d) Vsak nastavniki pripravijo za ustni izpit vprašanja iz svojega predmeta. Vsa vprašanja se pregledajo in odobro v seji izpitnega odbora; nato jih nastavniki razvrstijo na lističe, katerih vsak obsega po tri vprašanja. Vsi lističi morajo biti iz istega papirja, popolnoma enake velikosti ter ne smejo imeti nobenega madeža ali znamenja na vnanji strani. Pri ustnem izpitu izvleče vsak kandidat po en listič. Vprašanja morajo obsegati ves predmet. Število lističev mora znašati za vsak predmet najmanj 50. Ako je število kandidatov večje od 40, mora biti število vprašanj vedno za 10 večje od števila kandidatov. Vsaki skupini kandidatov se predloži vse število nepotegnjenih lističev. Lističi, ki so bili že potegnjeni, ne pridejo več v poštev. — d) Ako izjavi kandidat najdalje po 5 minutah, ko je potegnil listič, da ne more odgovoriti na stavljen vprašanja, se mu dovoli, da potegne drugi listič; prej potegnjeni listič se dene med preostala vprašanja. Da je potegnil drug listič, se zabeleži v zapisnik in se upošteva pri določitvi ocene tega kandidata.

Cl. 15. Ako bi se pripetilo, da začne kandidat pri izpitu nevljudno odgovarjati in se nedostojno vesti, se po sklepu izpitnega odbora odstrani od izpita. Tako odstranjen kandidat izgubi za leto dni pravico do nadaljnega polaganja izpita.

Ocenjevanje ustnega izpita.

Cl. 16. a) Čim se ustni izpit z eno skupino kandidatov dovrši, sklepa izpitni odbor o ocenah vsakega kandidata, in sicer za vsak predmet posebej. Te ocene se vpišejo s številkami v zapisnik izpitnega odbora poleg ocen iz pismenih izpitov. (Cl. 11. 6.) — b) Nastavniki predlaga za vsakega kandidata in za vsak predmet posebej oceno ustnega izpita, izpitni odbor pa sklepa o tem. Ako izpitni odbor ne potrdi soglasno ocene, se pristopi k poimenskemu glasovanju in ocena se določi z večino glasov. Pri enakem številu glasov odločuje glas predsednika izpitnega odbora. Vsak član odbora sme svoje odvojeno mišljenje vnesti v zapisnik (Cl. 14. a). Ocene se vpišejo v zapisnik s številkami in besedami.

Praktični izpit.

Cl. 17. Praktični izpit sestoji iz praktičnega predavanja, ki ga ima kandidat v razredu določene narodne šole, potem ko ga je najprej obdelal pred komisijo.

Cl. 18. Za praktično predavanje potegne kandidat listič, na katerem je označena metodična edinicina in razred, v katerem se ima vršiti predavanje. Teh lističev mora biti vsaj pet več, nego je število kandidatov. Pismena obdelava predavanja traja največ pet ur. Pri pismeni izdelavi se poslužuje kandidat pomožnih sredstev, ki mu jih dovoli komisija. Pred početkom predavanja izroči kandidat pismeni izdelek komisiji. Predavanje traja najmanj 45 minut.

Cl. 19. Po dovršenem predavanju brani kandidat svoja predavanja in daje potrebna opravičila in pojasnila glede uporabe pedagoških principov.

Sklep izpitnega odbora.

Cl. 20. a) Ko se ugotove ocene vseh kandidatov iz vseh predmetov, predpisanih za praktični učiteljski izpit, sklepa izpitni odbor na predsednikov poziv za vsakega kandidata posebej o tem, ali je kandidat položil praktični učiteljski izpit. — b) Določene ocene iz vseh predmetov se vpišejo z besedami iz zapisnika v glavni izpitni zapisnik, kakor tudi sklepi o poedinih kandidatih na kratko v opombi. Zapisnik podpisajo vsi člani izpitnega odbora. — c) Izid praktičnega učiteljskega izpita priobči predsednik v navzočnosti vseh čla-

Slike z Jadrana in Primorja

12 slik Dalmacije in Primorja v barvotisku po originalih prof. Crnčiča, Kovačevića in Krušlina.

(Z rešenjem ministarstva prosvete O. N. br. 36.637/25 in O. N. br. 24.398/30 odobrena kot pomožna učila pri zemljepisnem pouku.)

Znižana cena za vso zbirko 296*— Din.

Okrasite s temi slikami šolske prostore! Zbujajte z njimi zanimanje in navdušenje do našega morja! — Velikost vsake slike 45 X 50 cm. Oprema odgovarja potrebi.

Naročila sprejema in izvršuje takoj

Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

nov izpitnega odbora kandidatom najpozneje en dan po dovršitvi izpitov vseh kandidatov.

Cl. 21. Uspeh izpitov se ocenjuje iz vsakega predmeta z ocenami: odlično (5), prav dober (4), dober (3), slab (2) in nezadosten. — Kandidat je položil izpit, ako je dobil iz vsakega predmeta najmanj oceno »dober«.

Cl. 22. Direktor učiteljskega dostavi ministrstvu najpozneje v 14 dneh po zvršenem praktičnem učiteljskem izpitu kratko poročilo o poteku izpita, a poleg tega po 1 overovljen prepis z 2 nepopravljenima naloga iz vsakega predmeta, ki sta bila pri pismenem izpitu ocenjena z oceno odlično, prav dober, dober in slab (skupaj 6 pismenih nalog); ako je polagalo izpit manj nego 16 kandidatov, se mora poslati prepis vseh pismenih nalog.

Cl. 23. Vsak kandidat dobi izpričevalo o položnem izpitu. Obrazec za izpričevalo predpisuje ministrstvo prosvete. — Izpričevalo o položnem praktičnem učiteljskem izpitu se izda vsem kandidatom, ki so položili izpit, osem dni po končanih izpiti.

Cl. 24. Ako kandidat izgubi prvo izpričevalo, mu more direktor na podlagi glavnega zapisnika o praktičnem učiteljskem izpitu, a po odobrenju ministarstva prosvete (Cl. 20., 6) izdati overovljen prepis.

Cl. 25. V enem šolskem letu more kandidat največ dvakrat polagati praktični učiteljski izpit.

Cl. 26. Kjerkoli je mogoče, polagajo kandidati izpit na moških učiteljskih pa na ženskih učiteljskih.

Cl. 27. Ta začasna pravila stopijo v veljavo, ko jih odobri minister prosvete, obvezno moč pa dobe dne, ko se objavijo v »Službenih Novinah«.

Ministrstvo Prosvete.
O. n. br. 22.610.
19. marca 1931
v Beogradu.

— Šolska upraviteljstva pozor! Letošnji XI. ljubljanski velesojem se vrši od 30. maja do 8. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska upraviteljstva, posebno ona na deželi, naproša uprava ljubljanskega velesoja, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesojem. Na velesojem bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večino razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljskega bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol znižana vstopnina po Din 3.—, spremljajoče učiteljske je vstopnine prosto.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstvo, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Boh. Bistrica-Jezero »Hotel Triglav« 5 minut od žel. postaje s 50 posteljami. Pension 35—50 Din. Šolskim izletnikom od postelje 8.— Din, pri hrani 10% popusta.

Frida Trittenwein.

Zamenjam lep letoviščarski kraj na Gorenskem s krajem v okolici Maribora ali Celja. Katera izmed c. tovarišic oziroma tovarišev reflektira, naj sporoči na upravo lista — šifra: letovišče.

Cenjenim šolskim izletnikom in ekskurzijam se za prevoz od postaje Bistrica-Boh. jezero do Hotela Zlatorog ob Boh. jezeru priporoča avtopodjetje Anton Iskra. Cena v mesecih maju in juniju 15 Din za osebo tja in nazaj. Izlete naj se prijavi tri dni vnaprej!

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Za časa majniških izletov nudim šolski mladini kosilo obstoječe iz juhe, govedine in dveh prikuh za 6 Din. — Restavracija »Soča«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Za časa velesoja na veseljem prostoru paviljon »Bona«.

Vsa društva, bodisi gospodarskega, prosvetnega ali karitativnega značaja, štejejo učitelstvo med svoje delavne člane.

V debato so posegali: tov. Musek, Šterk, Jančič, Jurančič, Jarc, Kanclerjeva, Predan Zvonko.

Sad debate sta bila ta-le predloga:

Tov. Šterk predlaga: Soglašamo v celoti s Spomenico poverjeništvu UJU Ljubljana glede napada na naš stan, ter podajamo soglasno zaupnico tov. predsedniku, ki je Spomenico sopodpisal in tudi poverjeništvu, ki je Spomenico objavilo.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Predlog tov. Jančiča je pa ta-le:

1. Glede notranje resnične konsolidacije države in prekrvanja naroda za državno edinstvo se smatra učitelstvo za najvažnejši faktor, ki bi ga morala država v prvi vrsti za vojaštvom upoštevati. Učitelstvo hoče krepko vzgojo k državnemu edinstvu in krepko državo ter prenehanje vseh strankarskih vplivov.

2. Hoče pošteno in dobro učitelstvo. Slabe naj počne oblast.

3. Sodelovanje na zgraditvi države vseh stanov, zlasti duhovnikov.

4. Državno zaščito za državno delo.

5. Preprečenje gonje proti stanu, ki je danes zgodovinsko potreben.

6. Hočemo, da je poleg vere ljudstvu sveta tudi šola in da je naše delo namenjeno predvsem šoli, šele potem drugim svrham.

7. Ako vršimo izvenšolsko delo, naj bo naš gnotni položaj tak, da bomo imeli ugled in, da bomo delo res lahko vršili.

8. Statistike naj se uporabljajo za interno uporabo stanu.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Odobrili se nadalje sklep odbora, da se plača prispevek za Dačkido v Beogradu iz društvene blagajne.

Glede izhajanja »Prosvete« kot priloge »Učit. Tovaršiu« iznese tov. Šterk predlog odbora, ki slove: »Učiteljski Tovaršiu« naj izhaja tako kot sedaj. Članki »Prosvete« naj se objavljajo v »Učit. Tovaršiu«, da istega poizve. Daljši članki naj se pa ponatiskujejo v »Popotniku«.

Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet. Govorilo se je tudi o Učiteljski gospodarski poslovalnici. Ker se članstvo ni moglo zediniti, da li naj preneha ali nadalje posluje, se je sklenilo, da se vprašanje poslovalnice dene z dnevnega reda do prihodnjega zborovanja. Tedaj se naprosi tov. Hrena, da zadevo članstvu pojasni.

Nato je razložil g. glavar dr. Bratina, kako naj navzoči pri popisu stanovništva postopajo.

Predavanje tov. Kafol Ljudmile o računstvu v treh nižjih razredih odpade zaradi pičlega časa.

Pač pa nam tov. Čokl govori o nastopu službe. Službo nastopajoči tovariši in tovarišice so dobili marsikaj lep napotek, pa tudi upraviteljem je tovariš referent pokazal, kake naj bodo, da bo mir in tovarištvo na šoli.

Slučajnosti: Tov. Šterk prosi one, ki še niso člani društva Učiteljska samopomoč, da pristopijo. Tov. Kanclerjeva bi rada pobrala članarina za Jug. Matico.

Prihodnje zborovanje bo meseca maja v Ptuj. Meseca junija pa napravi društvo izlet v okolico. Dneve zborovanja določi odbor. D. Šestan, t. č. preds. V. Kaukler, t. č. tajnica.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KORNJIŠKI SREZ (je zborovalo 4. marca v Kornjicah. Po dognanih podatkih za statistiko so se obravnavali dopisi. Društvo se pridružuje predlogu tov. Šijanica glede pouka ženskih ročnih del. 5 dinarski članski prispevek se je likvidiral. Sklene se, da naj bo društvo redno zastopano na sejah širjega sosveta. S sklepi poverjeništvu glede »Spomenice« so vsi zborovalci solidarni ter jih s priznanjem odobrujejo. Za prosvetna referenta se določita tov. Solar (Loče) in Nagodetova (Prihova). Tov. Mravljakova je na podlagi svoje prakse zanimivo predavala o spisnih vajah na nižji stopnji, osobito v 1. šolskem letu, tov. Režabkova pa je dopolnila referat s svojimi izkušnjami v 3. šolskem letu. Referentinja sta želi ob čitanju presrečnih otroških spiskov obilo priznanja. Nato je podal informativno poročilo o UGP tov. delegat iz Maribora.

Prihodnje zborovanje bo 7. maja na šoli v Zrečah s početkom ob 9. uri. Hospitacija pod vodstvom tov. sreskega šolskega nadzornika, ostali vzpored običajen. Posebna vabila se ne bodo poslala šolam.

Schell H., l. r., preds. Pavlič Ivo, l. r., tajnik.

—k »Napredak« 1. in 2. zvezek. Vsebinska: Davorin Trstenjak, povodoma desetletje godišnjice njegove smrti. Antun Tunkl, O pedagoški obuci budućih učitelja, piše Zvonimir Köhler. Podatke o neobjavljenim nastavnim predmetima. Mijo Filajdić, Historijski razvoj nastave u rednome radu. Marijan Markovac itd. Cena letno 70 Din. Administracija »Napredka«. Zagreb, Masarykova (Marovska) ul. 28.

Posojila daje,

petletna, državnim in samoupravnim uradnikom in upokojencem za najmanj desetletnim službovanjem, na podlagi njih plače ali pokojnine in zavarovalne življenske police, BEOGRADSKA ZADRUGA, banka in zavarovalnica — zastopstvo »TEHNA«, družba z o. z. — Ljubljana, Mestni trg 25/L. Telefon 25-80.

Začasni pravilnik

o polaganju praktičnega učiteljskega izpita.

Pravica do polaganja.

Čl. 1. Pravico do polaganja praktičnega učiteljskega izpita dobi začasni učitelj po 20mesečni službi. Dopusti, navadni in bolezenski, ki so daljši od dveh mesecev, in pa velike šolske počitnice, niso vračunani v tej 20mesečni učiteljski službi. Učitelj, ki ima skupaj tri slabe letne ocene, ali zapored dve slabi oceni, ne more polagati praktičnega izpita in bo odpuščen iz službe. — Vsak učitelj mora napraviti praktični izpit v roku štirih let; v ta rok pa se ne vračunava vojaško službovanje in tudi ne bolovanje ali drugi dopusti, ki trajajo nad šest mesecev.

Termin za izpite.

Čl. 2. Praktični učiteljski izpit se more polagati v času od 1. oktobra do 15. maja pred strokovno komisijo na državnih učiteljskih v naslednjih mestih: za Dravsko banovino v Ljubljani in Mariboru, (V naslednjem so našeta mesta za druge banovine). Vsaka izpitna komisija ima svoj posebni delovodnik, arhiv in pečat. Sekretar učiteljskega je poslovodja izpitnega odbora. Minister prosvete more po potrebi določiti tudi več izpitnih odborov za isto učiteljsko. V tem slučaju se smejo postaviti za člane komisije in gimnazijski profesorji.

Prijava k izpitu.

Čl. 3. Kandidati se prijavljajo k izpitu s prošnjo na upravo dotičnega učiteljskega preko sreskega načelnika, ta pa jih dostavlja preko banske uprave. Prošnji prilože kandidati kratek opis svojega življenja, diplomu o dovršenem učiteljskem izpitu zrelotni in pa uverenje o službenih letnih ocenah. To uverenje jim izda banska uprava. Kandidati morajo priložiti prošnji tudi uverenje o državljanstvu Jugoslavije, ki jim ga izda pristojna politična oblast. Dan izpita odreja direktor učiteljskega.

Komisija.

Čl. 4. Izpitna komisija sestoji vedno iz: direktorja učiteljskega, nastavnika pedagogike, nastavnika srbskohrvatsko-slovenskega jezika in književnosti, nastavnika narodne zgodovine, nastavnika zemljepisa Jugoslavije in enega nastavnika vadnice. Ako je na šoli več nastavnikov za isti predmet, jih določa — kakor tudi nastavnika vadnice — direktor učiteljskega po vrsti. Ta razpored pravi direktor v početku šolskega leta in ta se ne menja v tem šolskem letu.

Pismeni izpit.

Čl. 5. Izpit sestoji iz teoretičnega (pismenega in ustnega) in praktičnega izpita.

Čl. 6. Pismeni izpit se polaga iz pedagoške skupine predmetov in državnega jezika s književnostjo, in sicer pred komisijo, ki daje po eno temo za vsak predmet. Ta izpit traja največ po pet ur za vsak predmet.

Čl. 7. A) Naloga za pismeni praktični izpit se drže tajno in se objavljajo kandidatom tik pred početkom izpita, in sicer samo za tisti predmet, iz katerega se dela ta dan izpit. Vsaka prekršitev te prepovedi, se smatra in kaznuje kot zloraba dolžnosti. (Čl. 91. uradn. zakona.)

b) Neposredno pred objavo pismene naloge naznani predsednik izpitnega odbora kandidatom odredbe pod točko e) tega člena in jih opozori na posledice, katerim bi se izpostavili, če bi se pregrešili proti tem odredbam. Izvršitev te naloge se postavi v zapisnik. (Čl. 9.)

e) Vsi kandidati polagajo pismeni izpit skupno, a pod nepretrganim nadzorstvom dotičnega nastavnika in še najmanj enega člana izpitnega odbora. Poleg te dvojice vodi nadzor, kadarkoli je le mogoče, nad pismenimi izpiti kandidatom tudi direktor ali njegov namestnik.

e) Za pismene izpite se dajejo vsem kandidatom iste naloge. Nadzorovatelji morajo paziti, da izdeluje vsak kandidat svojo nalogo sam brez vsake druge pomoči in da se pri tem delu ne poslužuje nobenih prepovedanih sredstev; da ne moti drugih z vprašanji, šepetanjem ali izposojevanjem knjig in da nikakor ne gleda v tuje naloge.

Kandidat, ki se ne ravna po tem, se najprej imenom opomni in tak slučaj se zabeleži v zapisnik. V ponovnem takim slučaju izgubi pravico do polaganja praktičnega učiteljskega izpita za eno leto. Istimu izgubi pravico do nadaljnega polaganja izpita oni kandidat, pri katerem bi se pri izpitu samem ali pa potem nepobitno dognalo, da se je posluževal nedovoljenih sredstev ali da je prepisal tujo nalogo. O tem odločuje izpitni odbor na predlog predmetnega ali nadzornega nastavnika. Ako bi kandidat prekinil svoje pismeno delo, ali bi brez dovoljenja zapustil sobo, izgubi istotako pravico do nadaljnega polaganja izpita.

Čl. 8. Naloge se pišejo samo dopolne. b) Vsak kandidat izroči svoj izdelek enemu izmed nadzorovanih nastavnikov brž, ko ga dovrši, in sicer koncept in prepis obenem, ta pa jih prešije ter overava vsake pol pole z vlažnim šolskim žigom in svojim podpisom. — c) Ako ne more dovršiti prepisa, odda kandidat samo koncept; ako pa tudi tega ni mogel do določenega časa dovršiti, izroči toliko, kolikor je pač mogel izdelati. e) Vse izdelke v konceptu in prepisu piše kandidat čisto in razločno na polovico preganjene pole, da morejo potem nastavniki napisati na strani svoje po pravke in beležke.

Čl. 9. a) O vsakem pismenem izpitu vodijo nadzorniki izmenoma zapisnik, v katerega napišejo vse, kar je važnejše in kar bi bilo treba omeniti za časa izpita. V ta zapisnik se vpiše: 1. tekst naloge; 2. točni čas začetka izpita; 3. imena nadzorovanih nastavnikov in v katerem času so nadzorovali; 4. kdaj so kandidati dovršili delo, kaj so oddali in na koliko polah in 5. kateri kandidat je bil opominjan zaradi uporabe nedovoljenih sredstev. — Ta zapisnik podpišejo predmetni in nadzorovalni nastavniki. b) Pismeni izdelki se hranijo v šolskem arhivu deset let.

Ocenjevanje pismenega izpita.

Čl. 10. Izdelke kandidatom pri pismenem izpitu mora natančno pregledati in popraviti predmetni nastavnik in postaviti na strani svojo na kratko

razloženo oceno. Poleg tega morata dva člana izpitnega odbora pregledati vse pismene izdelke kandidatov in s svojim podpisom potrditi, ali se s predlagano oceno soglašata ali ne; v zadnjem slučaju morata na kratko utemeljiti svoje mišljenje. Pri pregledovanju vseh izdelkov je treba še paziti tudi na srbskohrvatskoslovenski jezik.

Čl. 11. a) Predmetni nastavnik in pregledovalec beležita na pregledanih izdelkih svoje ocene v naslednjih stopnjah: nezadostno (1), slabo (2), dobro (3), prav dobro (4) in odlično (5). Nedoločne ocene (dosti dobro, 3 in 3) se ne smejo dajati niti predlagati. Končno oceno daje izpitni odbor z večino glasov. — b) Ocene kandidatov pri pismenem izpitu se vpišejo s števkami v zapisnik o praktičnih učiteljskih izpiti.

Ustni izpit.

Čl. 12. Ustni izpit polagajo kandidati, ki so dobili pri pismenem izpitu iz obeh predmetov najmanj oceno dobro. Ta izpit se polaga iz državnega jezika s književnostjo, narodne zgodovine, zemljepisa Jugoslavije in šolske administracije s poznavanjem vsega zakonodajstva, ki se nanaša na narodne šole. Pri ustnem izpitu izprašuje administracija in zakonodajstvo predsednik komisije. Ta izpit traja 35—40 minut. Iz ostalih predmetov izprašujejo strokovni nastavniki, a izpit iz vsakega predmeta traja po 30 (trideset) minut.

Čl. 13. a) Pri ustnem praktičnem učiteljskem izpitu morajo biti vsi člani izpitnega odbora. — b) Nastavnik sme povedati kandidatu samo ono, kar je potrebno za pravilno razumevanje vprašanja. Sicer se mora pustiti kandidatu svoboda, da odgovarja na potegnjeno vprašanje samostojno in da pokaže svoje znanje brez nastavnikove pomoči. Razen nastavnika sme le še predsednik izpitnega odbora postaviti kandidatu možna vprašanja. — c) Predsednik odbora sme po svoji razsodnosti skrajšati ali podaljšati izpraševanje kandidatov, toda ne več kot po 5 minut za vsak predmet.

Čl. 14. a) O vsakem ustnem praktičnem učiteljskem izpitu se vodi zapisnik, v katerega se na kratko zabeleži, kateri kandidati so bili izpršani in kakšna vprašanja so dobili. Po končanih ustnih izpiti za vsako skupino kandidatov podpišejo ta zapisnik vsi člani izpitnega odbora. — b) Kateri kandidati bodo izpršani dopolne in kateri popolne, se naznani neposredno pred početkom ustnega izpita. — c) Izpraševanje se vrši po predmetih, toda tako, da se kandidati, določeni za eno polovico dneva, izprašajo iz vseh predmetov. — e) Vsak nastavnik pripravi za ustni izpit vprašanja iz svojega predmeta. Vsa vprašanja se pregledajo in odobre v seji izpitnega odbora; nato jih nastavnik razvrsti na lističe, katerih vsak obsega po tri vprašanja. Vsi lističi morajo biti iz istega papirja, popolnoma enake velikosti ter ne smejo imeti nobenega madeža ali znamenja na vnanji strani. Pri ustnem izpitu izvele vsak kandidat po en listič. Vprašanja morajo obsegati ves predmet. Število lističev mora znašati za vsak predmet najmanj 50. Ako je število kandidatov večje od 40, mora biti število vprašanj vedno za 10 večje od števila kandidatov. Vsaki skupini kandidatov se predloži vse število nepotegnjenih lističev. Lističi, ki so bili že potegnjeni, ne pridejo več v poštev. — d) Ako izjavi kandidat najdalje po 5 minutah, ko je potegnil listič, da ne more odgovoriti na stavljena vprašanja, se mu dovoli, da potegne drugi listič; prej potegnjeni listič se dene med preostala vprašanja. Da je potegnil drug listič, se zabeleži v zapisnik in se upošteva pri določitvi ocene tega kandidata.

Čl. 15. Ako bi se pripetilo, da začne kandidat pri izpitu nevljudno odgovarjati in se nedostojno vesti, se po sklepu izpitnega odbora odstrani od izpita. Tako odstranjen kandidat izgubi za leto dni pravico do nadaljnega polaganja izpita.

Ocenjevanje ustnega izpita.

Čl. 16. a) Čim se ustni izpit z eno skupino kandidatov dovrši, sklepa izpitni odbor o ocenah vsakega kandidata, in sicer za vsak predmet posebej. Te ocene se vpišejo s števkami v zapisnik izpitnega odbora poleg ocen iz pismenih izpitov. (Čl. 11. 6.) — b) Nastavnik predlaga za vsakega kandidata in za vsak predmet posebej oceno ustnega izpita, izpitni odbor pa sklepa o tem. Ako izpitni odbor ne potrdi soglasno ocene, se pristopi k poimenskemu glasovanju in ocena se določi z večino glasov. Pri enakem številu glasov odločuje glas predsednika izpitnega odbora. Vsak član odbora sme svoje odvojeno mišljenje vnesti v zapisnik (čl. 14. a). Ocene se vpišejo v zapisnik s števkami in besedami.

Praktični izpit.

Čl. 17. Praktični izpit sestoji iz praktičnega predavanja, ki ga ima kandidat v razredu določene narodne šole, potem ko ga je najprej obdelal pred komisijo.

Čl. 18. Za praktično predavanje potegne kandidat listič, na katerem je označena metodična jedinica in razred, v katerem se ima vršiti predavanje. Teh lističev mora biti vsaj pet več, nego je število kandidatov. Pismena obdelava predavanja traja največ pet ur. Pri pismeni izdelavi se poslužuje kandidat pomožnih sredstev, ki mu jih dovoli komisija. Pred početkom predavanja izroči kandidat pismeni izdelek komisiji. Predavanje traja najmanj 45 minut.

Čl. 19. Po dovršenem predavanju brani kandidat svoja predavanja in daje potrebna opravičila in pojasnila glede uporabe pedagoških principov.

Sklep izpitnega odbora.

Čl. 20. a) Ko se ugotove ocene vseh kandidatov iz vseh predmetov, predpisanih za praktični učiteljski izpit, sklepa izpitni odbor na predsednikov poziv za vsakega kandidata posebej o tem, ali je kandidat položil praktični učiteljski izpit. — b) Določene ocene iz vseh predmetov se vpišejo z besedami iz zapisnika v glavni izpitni zapisnik, kakor tudi sklepi o poedinih kandidatih na kratko v opombi. Zapisnik podpišejo vsi člani izpitnega odbora. — c) Izid praktičnega učiteljskega izpita priobči predsednik v navzočnosti vseh čla-

Slike z Jadrana in Primorja

12 slik Dalmacije in Primorja v barvotisku po originalih prof. Crnčiča, Kovačevića in Krušlina.

(Z rešenjem ministarstva prosvete O. N. br. 36.637/25 in O. N. br. 24.398/30 odobrena kot pomožna učila pri zemljepisnem pouku.)

Znižana cena za vso zbirko 296*— Din.

Okrasite s temi slikami šolske prostore! Zbujajte z njimi zanimanje in navdušenje do našega morja! — Velikost vsake slike 45 × 50 cm. Oprema odgovarja potrebi.

Naročila sprejema in izvršuje takoj

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

nov izpitnega odbora kandidatom najpozneje en dan po dovršitvi izpitov vseh kandidatov.

Čl. 21. Uspeh izpitov se ocenjuje iz vsakega predmeta z ocenami: odlično (5), prav dober (4), dober (3), slab (2) in nezadosten. — Kandidat je položil izpit, ako je dobil iz vsakega predmeta najmanj oceno »dober«.

Čl. 22. Direktor učiteljskega dostavi ministrstvu najpozneje v 14 dneh po zvršenem praktičnem učiteljskem izpitu kratko poročilo o poteku izpita, a poleg tega po 1 overovljen prepis z 2 nepopravljenima naloga iz vsakega predmeta, ki sta bila pri pismenem izpitu ocenjena z oceno odlično, prav dober, dober in slab (skupaj 6 pismenih nalog); ako je polagalo izpit manj nego 16 kandidatov, se mora poslati prepis vseh pismenih nalog.

Čl. 23. Vsak kandidat dobi izpričevalo o položenem izpitu. Obrazec za izpričevalo predpisuje ministrstvo prosvete. — Izpričevalo o položenem praktičnem učiteljskem izpitu se izda vsem kandidatom, ki so položili izpit, osem dni po končanih izpiti.

Čl. 24. Ako kandidat izgubi prvo izpričevalo, mu more direktor na podlagi glavnega zapisnika o praktičnem učiteljskem izpitu, a po odobrenju ministarstva prosvete (čl. 20., 6) izdati overovljen prepis.

Čl. 25. V enem šolskem letu more kandidat največ dvakrat polagati praktični učiteljski izpit.

Čl. 26. Kjerkoli je mogoče, polagajo kandidati izpit na moških učiteljskih pa na ženskih učiteljskih.

Čl. 27. Ta začasna pravila stopijo v veljavo, ko jih odobri minister prosvete, obvezno moč pa dobe dne, ko se objavijo v »Službenih Novinah«.

Ministarstvo Prosvete.
O. n. br. 22.610.
19. marca 1931
v Beogradu.

— Šolska upraviteljstva pozor! Letošnji XI. ljubljanski velesojem se vrši od 30. maja do 8. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska upraviteljstva, posebno ona na deželi, naproša uprava ljubljanskega velesoja, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesojem. Na velesojem bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večino razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljskega bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol znižana vstopnina po Din 3—, spremljajoče učiteljstvo je vstopnine prosto.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstvo, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5*—

Boh. Bistrica-Jezero »Hotel Triglav« 5 minut od žel. postaje s 50 posteljami. Pension 35—50 Din. Šolskim izletnikom od postelje 8*— Din, pri hrani 10% popusta.

Frida Trittenwein.

Zamenjam lep letovišarski kraj na Gorenskem s krajem v okolici Maribora ali Celja. Katera izmed c. tovarišic oziroma tovarišev reflektira, naj sporoči na upravo lista — šifra: letovišče.

Cenjenim šolskim izletnikom in ekskurzijam se za prevoz od postaje Bistrica-Boh. jezero do Hotela Zlatorog ob Boh. jezeru priporoča avtopodjetje Anton Iskra. Cena v mesecih maju in juniju 15 Din za osebo tja in nazaj. Izlete naj se prijavi tri dni vnaprej!

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

Za časa majniških izletov nudim šolski mladini kosilo obstoječe iz juhe, govedine in dveh prikuh za 6 Din. — Restavracija »Soča«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Za časa velesoja na veseličnem prostoru paviljon »Bona«.